„VERDICTUL“ DELA VIENA ŞI PRINCIPIUL NAŢIONALITĂŢILOR

(Urmare din pagina I-a)

In acea epocă eroică, de renaştere naţională a Italiei, bravul general Giuseppe Garibaldi, înfocatul luptător pentru întregirea patriei sale şi libertatea naţionalităţilor, s'a gândit şi la poporul-frate latin din Carpaţi, căruia i-a urat îndeplinirea idealului său naţional. Giuseppe Garibaldi a scris atunci că în Europa nouă de mâine va răsări şi România mare dela Tisa până la Nistru şi a mărturisit dragostea lui „pentru aceşti fraţi simpatici ai noştri în vinele cărora curge acelaş sânge roman; a căror renaştere este ca şi a noastră; al căror duşman este şi al nostru şi ale căror aspiraţiuni sunt şi ale noastre“...

Şi mai târziu, când a sunat ceasul îndeplinirei aspiraţiilor noastre naţionale; când România alături de Italia a luptat împotriva monarhiei austro-ungare pentru aceiaşi cauză dreaptă şi pentru triumful principiului naţionalităţilor, care a fost punctul de vedere al Italiei faţă de Ungaria, în legătură cu revendicările legitime teritoriale ale României şi care a fost atitudinea Ungariei faţă de Italia?

În „Europa etnico-linguistica“ din 1916 („Instituto geografico de Apostini Novara“), se spune:

„Azi (1916), statul ungar, după mai mult de o mie de ani, se confundă cu haosul etnic de odinioară.

Inconjuraţi de naţiuni duşmănoase, ungurii se fălesc cu o unitate politico - naţională, care n'a fost nici odată decât o ficţiune constituţională.

Aspiraţiile naţionale ale Românilor din Transilvania, supusă asprei stăpâniri maghiare, au fost cauza principală, determinantă, a participării române în războiul cel mare

Prin intervenţia sa împotriva puterilor centrale, naţiunea română afirmând iarăş dincolo de Carpaţi vechea sa latinitate, a ştiut să reconstitue după 2000 de ani această unitate naţională pe care Roma a creat-o graţie minunatei sale forţe de asimilare“.

Firește. Au existat atunci între cele două ţări şi popoare idealuri comune, drepturi şi principii comune, întărite pe spiritul de solidaritate al rasei latine, al originei comune.

Care a fost atunci atitudinea Ungariei faţă de Italia şi România? Aflată în tabăra inamicilor lor, Ungaria a făcut tot ce i-a stat în putinţă să le combată.

Nu numai atât. In ziua de 23 Mai 1915, când Italia a intrat în război, Ungaria a răspândit un anunţ de înmormântare... a Italiei, pe care îl reproducem de pe originalul maghiar. In acel document se vestea „decesul atentatoarei laşe şi distrugătoarei aliaţei“, care „împinsă de dorinţa nestrămutată de expansiune s'a mutat în tabăra duşmană, în urma primirei soldei sale...“

In toate unităţile militare ungare ce au luptat pe frontul italian s'a răspândit acel infam anunţ de înmormântare al Italiei, — produs al culturei şi îngâmfării maghiare... După două luni, au apărut în revista budapestană „Tolnai Világlapja“ din 21 Sept. 1916, alte documente ilustrate şi cu explicaţii, privitoare la „barbariile“ săvârşite de italieni, la Görtz şi în Tripolitania. Italia a fost pentru Ungaria de atunci o ţară locuită de un popor barbar ce nu merită să se învecineze cu civilizata Ungarie.

Şi iată că în zilele noastre, prin verdictul dela Viena, Italia osândită şi condamnată la moarte de Ungaria, în 1915 şi 1916, a căutat împreună cu Germania, să reînvie Ungaria dinainte de război, prin mutilarea scumpului nostru Ardeal, spre a oferi, în dar, acelei ţări, setoase de pământ românesc, o mare parte dintr'însul, fără să se ţină seamă de principiul naţionalităţilor şi de drepturile poporului român.

R. SEIŞANU

UN DOCUMENT MAGHIAR DIN 1915

Cum au anunţat ungurii intrarea în războiu a Italiei

Alulirották a legbensőbb megvetéssel, de megkönnyebülve tudatják a világ még semleges nemzeteivel, hogy hütlen szövetséges társuk

ITÁLIA

pünkösd hétfőjén, 1915. május 23-án délután 4 órakor hosszu alattomos vergődés és a hármas entente ravaszságainak valamint véres zsoldjának fölvétele után életének 33-ik évében gyógyithatatlan terjeszkedési vágya következtében becstelenül az ellenséges táborba költözött.

Az orvtámadó és szerződésszegő még ugyanazon napon a Külügyministeriumban Wien, I., Ballhausplatz 2., holtnak nyilvánittatott és a közvélemény megvetése mellett az érdeme szerinti temetőbe került.

Budapest, 1915. május 23.

A volt hármasszövetség
mint apa

Osztr. magy. Monarchia és Németország
mint fivérek

Törökország
mint fogadott testvér

A temetést rendezi: Hötzendorfi Conrad és Társa temetkezési rendező

Pauker, Budapest

Utánnyomás tilos.

Traducerea documentului maghiar

Subsemnaţii, cu cel mai adânc dispreţ dar uşuraţi, aducem la cunoştinţa naţiunilor, încă neutre, că necredinciosul tovarăş aliat

ITALIA

In Lunea Rusaliilor la 23 Martie 1915, ora 4 d. a., după lungi svârcoliri ticăloase, după vicleniile Triplei Înţelegeri şi în urma primirii soldei sale sângeroase, în al 33-lea an, al existenţei sale, împinsă de dorinţa sa iremediabilă de expansiune, s'a mutat în mod infam în tabăra duşmană.

In aceiaş zi, Ministerul de Externe din Viena, I., Ballhausplatz II, a anunţat decesul atentatoarei laşe şi distrugătoarei de alianţă urmând a o înmormânta în cimitirul ce i se cuvine după merit, însoţită de dispreţul opiniei publice.

Budapesta, 23 Mai 1915.

FOSTA TRIPLA ALIANŢA,
tată,
MONARHIA AUSTRO-UNGARA ŞI GERMANIA,
fraţi,

TURCIA,
frate vitreg.

Inmormântarea va fi organizată de Konrad de Hötzendorf şi Co. Institut de pompe funebre.

Colegiul din Cluj

CONSFĂTUIREA COMANDANŢILOR GĂRZILOR PARTIDULUI NAŢIUNII

TELEGRAMA CĂTRE M. S. REGELE

In ziua de 31 August crt., au fost convocaţi în Capitală, comandanţii de ţinut, judeţ şi municipii ai Gărzii Partidului Naţiunii, pentru a fi desbătute diferite probleme în legătură cu activitatea gărzilor.

In urma evenimentelor privind situaţia frontierei de vest, d. general Petre Georgescu, comandantul general, a deschis şedinţa cu un cuvânt potrivit situaţiei, după care lucrările au fost suspendate.

S'au expediat următoarele telegrame omagiale:

MAJESTAŢII SALE REGELUI

Comandanţii de ţinut, judeţ şi municipii, ai Gărzii Partidului Naţiunii, adunaţi astăzi în Capitală pentru lucrări curente, le-au întrerupt înăbuşind în suflet marea şi nemeritata durere ce din nou îndoliază obştea românească.

Alături de sufletul Majestăţii Voastre aduc sufletul, credinţa şi dragostea mai caldă şi mai puternică decât oricând, a celor ce rămân acolo şi a celor de aci, pentru Rege, Patrie şi Neam şi Vă roagă în aceste ceasuri de restriste să credeţi în unirea şi tăria armatei Partidului, hotărît şi definitiv legate de Augustul ei Conducător Suprem.

Sănătate!

Comand. general al Gărzii Partidului Naţiunii,
General *P. Georgescu*

Domnului prim ministru
I. GIGURTU,
Şef de Stat Major al Partidului Naţiunii

Comandanţii de ţinut, judeţ şi municipii ai Gărzilor Partidului Naţiunii, convocaţi în Capitală pentru a lua în discuţie diferitele probleme legate de misiunea lor, sdrobiţi de durere pentru noua ciuntire adusă hotarelor noastre naţionale, vă asigură că rămân statornici în credinţa şi devotamentul lor pentru Rege şi Neam şi vă roagă să credeţi în definitivul lor ataşament pentru partid.

Sănătate!

Comand. general al Gărzii Partidului Naţiunii,
General *P. Georgescu*

Gărzile Partidului Naţiunii

in ajutorul refugiaţilor ardeleni

D. general Petre Georgescu, comandantul general al Gărzilor Partidului Naţiunii, a plecat în Transilvania, pentru a se asigura de mersul serviciului de asistenţă al refugiaţilor, prestat de Gărzile Partidului Naţiunii.

D-sa va pune la dispoziţia unităţilor din principalele centre situate la sud de linia demarcaţională, fondurile colectate în scopul unei cât mai rapide şi eficace ajutorări a populaţiei nevoiaşe.

Punerea in aplicare a codurilor civil, comercial şi a procedurii civile

Monitorul Oficial de Luni publică decretul cu putere de lege privitor la punerea în aplicare a codurilor civil şi de procedură civilă Carol al II-lea.

Intreaga legislaţie unificată, adică codul comercial, codul civil şi codul de procedură civilă, însoţită de legile respective de punere în aplicare, intră în vigoare la 15 Septembrie 1940.

Cu aceste legi unificarea legislativă a ţării este desăvârşită.

*

Potrivit dispoziţiunilor art. 137 din legea pentru punerea în aplicare a codului civil şi a codului de procedură civilă din 2 Septembrie 1940, prin care ministerul justiţiei este autorizat să alcătuiască o comisiune de jurişti, având misiunea de a ajuta pe ministrul justiţiei la coordonarea măsurilor de aplicare şi în scopul supravegherii administrative a aplicării codului civil, codului comercial şi codului de procedură civilă; pe de altă parte, avându-se în vedere necesitatea luării măsurilor administrative pregătitoare, de către ministerul justiţiei, în scopul arătat de art. 137 din legea de punere în aplicare; şi ţinând seamă că toate aceste legiuiri vor fi puse în aplicare pe întreg cuprinsul ţării la 15 Septembrie 1940, d. profesor Ion V. Gruia, ministrul justiţiei, a semnat eri următoarea deciziune:

Se numesc în comisiunea de jurişti ce urmează a funcţiona potrivit art. 137 din legea mai sus amintită, d-nii:

Mircea Possa, consilier la Inalta curte de casaţie şi justiţie, în calitate de preşedinte al comisiei; iar ca membri ai aceleiaşi comisiuni d-nii:

Florin Foişoreanu, preşedinte al s. I-a a Curţii de apel din Bucureşti;

Emil Vântu, prim preşedinte al tribunalului Ilfov;

Anibal Teodorescu, preşedinte al Uniunii avocaţilor din România;

I. Finţescu, profesor universitar de drept comercial la facultatea de drept din Bucureşti;

Alexandru Vălimăreanu, conferenţiar universitar, pe lângă facultatea de drept din Bucureşti.

LIPSA PETROLULUI

Ne scriu îngrijoraţi agricultori din diferite colţuri ale ţării, arătând că nu pot face arăturile din cauza lipsei petrolului pentru tractoare. Oamenii au terminat strângerea recoltei de vară şi se pregătesc acum pentru muncile agricole de toamnă. Caută să profite de timpul bun, ca să răstoarne brazdele pentru mazăre şi grâu.

Ce se întâmplă? Lipseşte petrolul şi agricultorul se uită lung la tractorul care nu poate fi urnit din loc.

Din părţile Olteniei, ale Caracalului şi Slatinei ni se scrie că proprietarii cari şi-au procurat maşini agricole ca să muncească ogorul cât mai bine, n'au de unde să-şi cumpere petrol.

Aşteaptă de săptămâni de zile să sosească păcura în depozite, dar aşteptarea le e zadarnică. Iar când se întâmplă ca să sosească petrol la depozitele din oraşe, oamenii le iau cu asalt. Unii reuşesc să obţină o cantitate oarecare, alţii însă, după ce au făcut drum lung de 50—60 km. se întorc acasă fără pic de petrol.

Situaţia aceasta dăunează foarte mult agriculturii. Oamenii nu-şi pot face arăturile şi în agricultură timpul favorabil pentru muncă nu-l mai poţi câştiga aşa de uşor.

Am avut anul acesta o vreme rea, de pe urma căreia agricultura ţării n'a avut decât pierderi. Recoltele au fost slabe. Dacă nici acum nu putem face muncile agricole din vreme, din lipsă de petrol, situaţia în viitor va fi şi mai dezastruoasă.

Autorităţile în sarcina cărora cade problema aprovizionării oraşelor şi satelor cu petrol, trebue să se gândească serios la lucrul acesta.

E trist, profund de trist, ca în ţara în care, slavă Domnului, se găseşte atâta petrol, agricultorii să nu-şi poată face arăturile fiindcă lipseşte spiritul de organizare în ce priveşte distribuirea acestui combustibil.

Credem că cei în drept se vor sesiza de aceste nevoi atât de urgente pentru economia ţării şi vor lua măsuri în consecinţă.

C. Ş.

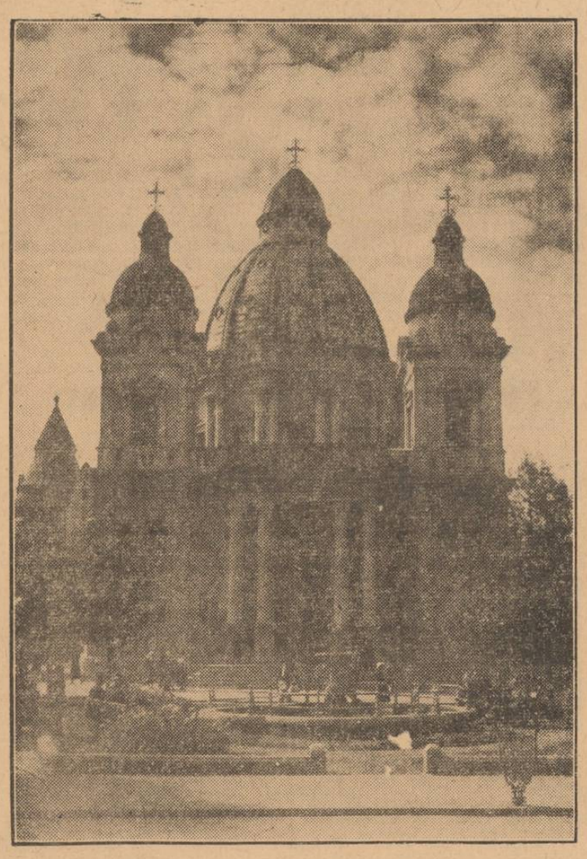

Catedrala unită din Târgu Mureş

„Osservatore Romano“

ziarul vaticanului îşi incetează apariţia

Agenţia telegrafică elveţiană e informată că, în timpul unei reuniuni la Vatican, convocată de secretariatul Sf. Scaun, s'a discutat despre măsurile de luat în cazul când *Osservatore Romano* şi-ar suspenda apariţie.

Incetarea apariţiei acestui oficios al Vaticanului ar fi fost hotărîtă de Papa. Bătrânul ziar al Vaticanului, cu caracter politic şi religios, va fi înlocuit cu altă publicaţie, tot zilnică, cu caracter religios şi de înaltă cultură.

Papa Pius XII-lea a încredinţat iezuiţilor redactarea acestei noui publicaţiuni. Scriitori deosebit de competenţi pe tărâmurile religios, literar, filosofic şi artistic, — cu toţii făcând parte din *Tovărăşia lui Iisus* — vor colabora la acest ziar.

Osservatore Romano a avut până acum numai directori şi redactori laici.

Actualul director, contele Giuseppe della Torre, a condus ziarul vreme de 20 de ani.

Noua publicaţiune se va numi probabil, *Corriere Vaticano*, numire ce nu pare să fie definitivă. Schimbarea titlului se va face, zice-se, peste câteva luni.

LA CRAIOVA CONTINUĂ TRATATIVELE ROMÂNO-BULGARE

O intrevedere intre d-nii Cretzeanu şi Pomenoff

Craiova, 2 Septembrie

Intâlnirea de Luni dintre delegaţiile româno-bulgare s'a ocupat tot de chestiunile financiare. După şedinţa plenară, ambele delegaţii au continuat lucrările separat.

D. ministru Cretzeanu a avut o intrevedere cu d. Pomenoff la ora 5, şi se pare că în această intrevedere s'ar fi ajuns la o apropiere între ambele puncte de vedere. Se crede că ziua de Marţi 3 Septembrie va aduce o deslegare şi pentru această problemă.

ARDEALUL ŞI ARDELENII

Din Ardealul nostru scump ne vin ştiri impresionante.

Românii — căliţi în două milenii de suferinţă şi nădejdi în dreptate şi unire — refuză să se incline soartei măstere ce li s'a pregătit, refuză să-şi părăsească mormintele moşilor şi strămoşilor lor.

Rămân pe loc.

Toţi.

Uniţi — ca întotdeauna.

In ceasul de amarnică obidă ce mistueşte sufletele şi face din ţara întreagă un bloc de imensă măhnire întârâtată, vestea aceasta înseamnă cel dintâi strop de rouă, — de sfinţită „apă vie“, — ce ne înviorează conştiinţele.

Aflăm deasemenea că numeroşi fruntaşi ardeleni, aşezaţi între timp în vechiul regat, se reintorc la vetrele lor, bântuite odinioară de atâtea năvăliri barbare, ameninţate azi de altă cotropire.

Ei merg să înfrunte din nou, ca până acum două decenii, impilările şi umilinţele, păzind însă glia sfântă a ţării de orice vătămare, de orice contrafacere.

In vremurile aprige ce străbatem, vrerea binecuvântată de Dumnezeu a ardelenilor e înălţătoare — şi spală toate păcatele, toate necazurile, toate mărunţele ispaşe interne, ce au fost cândva vânturate de nesocotiţi.

Ardealul şi ardelenii, în minunata pildă, nouă, de strălucită virtute civică şi naţională ce ni-o dau, dovedesc că Atotputernicul nu ne-a părăsit.

Nu vom uita niciodată, niciodată, gestul lor.

ION NEDELESCU

Din nou jale...

Ardealul nostru sfânt, visul lui Mihai Viteazul, gloria însângerată a celor 800.000 eroi martiri! Ardealul isvoarelor limpezi, al graiului răspicat şi sincer, leagăn milenar al Românismului!

1917: Turtucaia, Nămoloasa...

1918: Oituz, Mărăşti, Mărăşeşti...

Iată date cari trec ca flăcări prin minţile aiurite de durere ale tuturor Românilor!

Dumnezeu al Indurării, cu ce am meritat pedepsele ce ne-ai trimis?

Au virtuţile neamului nostru s'au spulberat în neomenia vremurilor?!

Dela Nistru până la Tisa, gem astăzi Românii şi-şi reamintesc de vremurile trecutului apropiat când, „la noi femeile plângând sporeau pe fus fuiorul şi'mbrăţişându-şi jalea plângeau şi tatăl şi feciorul!“

Din nou jale, din nou chin, din nou ură înăbuşită!

Doamne, oare ne-ai dat această încercare pentru o reînviere mai strălucitoare?

O! norul negru ce ne-a acoperit cerul albastru se va scutura în stropi binefăcători de ploaie de lacrimi şi aceste lacrimi vor face să înflorească mai tinere, mai avântate speranţele noastre.

Ardealul Românilor, peste capete de smei, peste vrăji ucigătoare va fi aurora dimineţii, spre care orice suflet de Român se va îndrepta în veci de veci!

Chrisanta Olteanu

Intâmplări din Capitală

Arestarea unui spărgător

D. comisar şef Aurică Ionescu, din poliţia judiciară a Capitalei a arestat Luni pe spărgătorul Chiriţă Florea, zis Mitu, pe când încerca să dea o lovitură la locuinţa d-nei Maria Geană din str. Vultur 48.

Adus la poliţie, spărgătorul a mărturisit că a mai săvârşit în Capitală numeroase spargeri. El se introducea cu chei potrivite în casele oamenilor şi fura haine, rufărie şi obiecte de preţ, pe cari le vindea unor vânzători ambulanţi.

Printre cei prădaţi astfel sunt: avocat Preda, b-dul Ferdinand 29; Ana Mirea, str. Aurel Vlaicu 15; Irca Estera, str. Traian 179; Stelian Cariani, str. B. Poloni 26; d-na dr. I. Teodorescu, str. Agricultori 15; Elena Cazimir, str. pictor Obedenaru 35; Gh. Muscinski, str. Clucerului 7; Şerban Gheorghiu, str. Berzei 5; Al. Busuioc, str. Finlandei 7; Rada Babca, şos. Mihail Ghica 26; avocat V. Constantinescu, str. Rumenară nr. 65.

Complicii spărgătorului Chiriţă Florea şi anume: Nibi Reghelovici, Ştefan Gheorghe, Tăulea Dumitru şi Milas Emilia, au fost şi ei arestaţi şi înaintaţi parchetului, împreună cu Chiriţă Florea.

Copii abandonaţi

Pe câmpul Moşilor a fost găsit Luni un copil de sex femenin, în etate de câteva zile. El a fost dus la institutul Cantacuzino.

*

Femeia Maria Alexiu, de 28 ani, din comuna Andrieşti, jud. Gorj, venind Luni în Capitală, a predat comisariatului gării de Nord un copil de patru luni, care i-a fost lăsat în braţe de o femee care s'a dus să bea apă şi nu s'a mai întors. Copilul a fost predat de asemenea institutului Cantacuzino.

Furt

Maria Lungu femee de serviciu la d-na Eta Buzdugan, în str. Vasile Lascăr 46, a reclamat poliţiei că nescunoscuţi cari s'au introdus în camera ei cu chei potrivite, i-au furat 3500 lei.

A băut apă tare

Gh. Sinci, de 41 ani, venind Luni seară beat acasă, în str. Isvor 63, după ce s'a certat cu soţia sa, a băut conţinutul unei sticluţe cu apă tare. Salvarea i-a dat îngrijiri şi l-a lăsat la domiciliu.

S'a găsit un ceas

La prefectura poliţiei Capitalei a fost adus un ceas de metal, galben, cu brăţară de elastic negru, găsit la 17 August pe peronul gării de Nord. Cine l-a pierdut, poate să-l ridice dela secţia judiciară din prefectura poliţiei.

Moarte subită

Femeia Elena Tocaci a anunţat poliţia că Luni noapte, pe când cumnatul ei, Ion Mailateia, originar din comuna Poenăreni, jud. Muscel, dormea, i s'a făcut rău şi a murit.

Cadavrul său a fost dus la morgă.

Un suferind de nervi s'a spânzurat

In imobilul care se construeşte în Splaiul Unirii 156, a fost găsit spânzurat de o ţeavă de apă, vojajorul Avram Cohn, de 42 ani, din str. Aurora 27.

El era suferind de nervi

Palatul administrativ din Satu Mare